

Nr 164.

Av herr **Lindqvist**, *angående reformering av åklagarväsendet.*

Sedan Kungl. Maj:t genom proposition den 6 februari 1931 (nr 80) lämnat riksdagen tillfälle att avgiva yttrande rörande vissa angivna huvudgrunder för en rättegångsreform, uttalade riksdagen i skrivelse den 29 maj 1931 (nr 308) sin anslutning till de i propositionen framlagda grundlinjerna. Riksdagen anförde tillika att arbetet med ny lagstiftning angående rättegångsväsendet och vad därmed sammanhänge borde upptagas utan dröjsmål. Ifrågavarande arbete är från och med den 1 oktober 1932 överlämnat åt processlagberedningen.

I förenämnda proposition framhöll föredragande departementschefen nödvändigheten av att — medan arbetet med den allmänna rättegångsreformen påginge — *åtgärder snarast möjligt vidtoges för förbättring av bland annat åklagarväsendet.* Riksdagen anslöt sig i denna del till vederbörande utskotts uttalande. Utskottet hade anført, att det redan tidigare framhållits, att de nuvarande åklagarmyndigheterna ej alltid vore vuxna de dem åvilande uppgifterna, och att behovet av en förbättrad åklagarorganisation bleve än starkare efter genomförande av ett på moderna principer grundat brottmålsförfarande. Med hänsyn därtill syntes det utskottet *angeläget, att en reform av åklagarväsendet snarast möjligt komme till stånd.* Rörande riktlinjerna för detta reformarbete kunde utskottet icke uttala sig.

Sedan utredningen av frågan om åklagarväsendets reformering därefter upptagits, avgåvo inom justitie- och socialdepartementen tillkallade sakkunniga den 24 september 1934 betänkande angående omorganisation av landsfogdetjänsterna (statens offentliga utredningar 1934: 31). Kungl. Maj:t avlämnade sedermera till 1935 års riksdag en på grundval av förenämnda betänkande utarbetad proposition (nr 185), däri hemställdes, bland annat, att riksdagen måtte godkänna de framlagda grunderna för en omorganisation av landsfogdebefattningarna, avsedd att träda i tillämpning den 1 juli 1936. Riksdagen godkände i skrivelse den 28 maj 1935 (nr 260) med vissa smärre erinringar förenämnda grunder men anhöll tillika, bland annat, att Kungl. Maj:t *skyndsamt ville framlägga förslag till reform beträffande landsfiskaler, stadsfiskaler och med dem jämställda åklagare.*

I fråga om landsfiskalsbefattningarnas omorganisation hade särskilda, inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga redan den 6 december

1930 avlämnat en förberedande utredning (statens offentliga utredningar 1930: 31). Nu beslöt Kungl. Maj:t den 15 juni 1935 tillsättande av en kommitté med uppdrag att, i anslutning till de av riksdagen godkända grunderna för en omorganisation av landsfogdebefattningarna och i samråd med processlagberedningen, *skyndsamt verkställa utredning angående en omorganisation av landsfiskals- och stadsfiskalsbefattningarna och därmed sammanhängande frågor*. Sedan den utsedda kommittén jämte ett antal sakkunniga, som tillkallats att överlägga med kommittén i särskilda frågor, av Kungl. Maj:t anbefallts att före viss dag gemensamt avgiva principbetänkande i organisationsfrågan, överlämnade utredningsmännen den 24 oktober 1935 promemoria i ämnet (statens offentliga utredningar 1935: 57). Häröver infordrades i vanlig ordning myndigheternas och de olika personalorganisationernas yttranden.

Att utredningsarbetet härmed avstannat torde bero på dess samband med den utredningsuppgift som tillkommer den genom Kungl. Maj:ts beslut den 28 februari 1936 inom finansdepartementet tillsatta uppborðskommittén (se årets riksdagsberättelse sid. 72). Enligt meddelade direktiv skall denna kommitté utreda frågan rörande sättet för debitering, uppborð och indrivning av utskylder samt därvid bland annat överväga lämpligheten av ett sammanförande av den kommunala och statliga uppborðen och dess överlämnande till statliga uppborðsorgan jämte vad därmed sammanhänger ävensom spörsmålet om förenkling och effektivisering av taxeringsförfarandet och utskyldsbetalningen för sjöfolk. Det åligger vidare kommittén att avgiva förslag rörande revision av gällande lagstiftning angående mantalsskrivning samt att därvid upptaga det nuvarande folkbokföringssystemet till allmänt övervägande.

Att den brådskande omorganisationen av åklagarväsendet på landsbygden skall göras beroende av alla dessa vittutseende utredningsfrågor på områden som ligga åklagaruppgiften så fjärran, synes icke stå i god överensstämmelse med vad som förutsattes vid landsfogdereformens framläggande för 1935 års riksdag eller med riksdagens i samband med detta ärendes prövning fattade beslut att begära *skyndsamt* framläggande av förslag till reform beträffande landsfiskaler, stadsfiskaler och med dem jämställda åklagare. Denna av riksdagen begärda reform kan uppenbarligen, liksom landsfogdereformen, endast bliva av i viss mån provisorisk och förberedande art i avbidan på den allmänna rättegångsreformen, vilken för sitt genomförande förutsätter förhandenvaron av en skicklig åklagarkår redan vid reformens ikraftträdande. Resultatet av 1936 års uppborðskommittés arbete torde också, vad angår dess inverkan på åklagarorganisationen, lämpligen komma under riksdagens prövning först i samband med rättegångsreformen. Denna uppborðsutredning, vilken på grund härav ej behöver bedrivas under högtryck, synes därför icke böra få stå hindrande i vägen för den reform av åklagarväsendet i första

instans, vars skyndsamma framläggande för riksdagen begärdes i 1935 års riksdagsskrivelse. En anvisning huru de båda frågorna — om uppborren och om åklagarverksamheten — skulle kunna hållas skilda från varandra gavs i 1930 års sakkunnigutredning, till vilken 1935 års kommittéföreläggande i väsentliga delar anslöt sig och vilken även förordats i ett stort antal avgivna yttranden.

På grund av vad sålunda anförts och med åberopande av vad som förekom vid 1935 års riksdagsbehandling av landsfogdereformen får jag hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att förslag till reform beträffande landsfiskaler, stadsfiskaler och med dem jämställda åklagare måtte, utan avbördan på resultatet av pågående utredning om uppborrväsendet, framläggas om möjligt för 1938 års riksdag.

Stockholm den 20 januari 1937.

Axel Lindqvist.
